

УДК 378(931)

В. Ф. Ставцева,
аспірант

(Київський національний лінгвістичний університет)
vika0711@ukr.net

РЕОРГАНІЗАЦІЯ УНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ НОВОЇ ЗЕЛАНДІЇ НА ПОЧАТКУ 70-Х РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ

У статті розглянуто головні аспекти реформування університетської ланки освіти Нової Зеландії, ініційовані комітетом Х. Перрі на початку 70-х років ХХ ст. Вивчено ставлення громадян держави до університетської освіти, її вплив на подальше працевлаштування випускників та їх місце в суспільстві.

Проаналізовано всі складники університетського навчання та нововведення, запропоновані ученим-правознавцем Х. Перрі, які уряд утілює у життя в повному обсязі. Детально досліджено останні роки діяльності унітарного Університету Нової Зеландії, зміни, що відбулися в усій системі університетської освіти після його реорганізації.

Актуальність і постановка проблеми. На сьогоднішній день перед сучасною освітою України постає вимога відповідності умовам становлення та розвитку ринкової економіки світу тому, випускники ВНЗ мають бути конкурентоздатними та висококваліфікованими спеціалістами на ринку праці. Розвиток ланки вищої освіти вимагає її переходу на новий рівень внаслідок трансформаційних процесів, які притаманні сучасному суспільству, а саме: глобалізації, інтеграції та інших. Вивчення зарубіжного досвіду діяльності ВНЗ необхідне для раціонального і оптимального використання надбань світової педагогічної науки в реформуванні та модернізації національної освіти [1-3]. У цьому контексті актуальним є звернення до суттєвих перетворень в ланці університетської освіти Нової Зеландії. Передові новозеландські діячі освіти розуміли необхідність проведення реформ в освітній галузі. Яскравим прикладом стало впровадження змін в систему університетської освіти країни, які запропонував професор Лондонського університету, голова новозеландської комісії з питань вивчення вищої ланки освіти Х. Перрі в другій половині ХХ століття.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Реформування університетської освіти Нової Зеландії системно не досліджувалося українськими вченими-педагогами. А. Сбруєва детально дослідила тенденції реформування середньої освіти всіх англомовних країн, загалом, і Нової Зеландії, зокрема. Ж. Таланова приділила увагу вивченню питання докторської підготовки англомовних країн, включаючи і Нову Зеландію. Також не достатня джерельна база спостерігається у новозеландській науковій літературі. Учені держави, а саме: Дж. Біглхоул, В. Малколм, Х. Перрі, Х. Партон проаналізували окремі аспекти діяльності унітарного Університету Нової Зеландії та основні події, які вплинули на реформування університетської ланки освіти. Проведений аналіз широкого кола зарубіжних, вітчизняних джерел та психолого-педагогічної літератури з проблем дослідження свідчить, що питанню наслідків реформування університетської освіти під впливом звіту комітету Х. Перрі не приділено достатньої уваги. Актуальність, соціально-педагогічна значущість, зростаючий інтерес українських науковців до досвіду практичної організації навчального процесу у вищій ланці освіти Нової Зеландії зумовили вибір теми статті.

Мета статті – виявити і проаналізувати пропозиції комісії Х. Перрі щодо реформування ланки університетської освіти на початку 70-х років ХХ століття.

Зазначена мета конкретизована в таких **завданнях**: проаналізувати стан університетської ланки освіти в Новій Зеландії у другій половині ХХ ст.; з'ясувати значення пропозицій комісії Х. Перрі для подальшого розвитку новозеландської університетської освіти.

Виклад основного матеріалу. На початку діяльності Університету Нової Зеландії ставлення громадян до університетської освіти було недалекоглядним. Воно полягало у задоволенні короткотривалих потреб суспільства без попереднього планування і переходу до практики без оволодіння теорією. Така парадигма відрізнялася від загальних тенденцій цивілізованого світу, в якому наукові, соціальні та технологічні зміни стали нормою, а перспективне планування вважалося невід'ємною частиною розвитку [4: 8].

Нова Зеландія середини ХХ ст. прагнула до більш різноманітної та індустріально-спрямованої економіки задля підтримки та покращення стандартів життя, сфери соціальних і професійних послуг, а також розуміння проблем країни та оптимальних шляхів їх вирішення [5: 115]. У 1959 р. Міністерство освіти, на чолі з міністром П. Скогландом (P. Skoglund), створило комітет з питань вивчення діяльності університетської ланки освіти. Його очолив сер Х. Перрі (H. Parry). Він отримав звання почесного професора з англійського права в університеті Лондона і працював в цьому навчальному закладі протягом 30 років на різних посадах від лектора до віце-канцлера. Варто зазначити, що модель створення та функціонування саме британського вищого навчального закладу була взята за взірць задля реформування системи університетської освіти Нової Зеландії [6: 219]. Другим членом комітету був Г. Ендрю (G. Andrew), канадець за походженням, він отримав великий досвід у питаннях адміністрування університетів Великої Британії, Німеччини, США. Цей науковець займав посаду професора англійської мови в університеті Британської Колумбії (The University of British Columbia).

Третім представником став новозеландець Р. Харман (R. Harman). Він працював у сфері промисловості протягом тривалого часу і виконував обов'язки голови Новозеландської ради з технічної освіти.

Як правило, перший ступінь навчання в університетських коледжах починали студенти віком від 16 до 60 років із різною академічною підготовкою. Деякі з них взагалі не закінчували старшої школи в той час, коли інші отримували всі необхідні випускні кваліфікації та здобували повну середню освіту. Також на одному курсі навчалися студенти стаціонарної та заочної форм навчання. Саме цей чинник – неоднакова загальна підготовка абітурієнтів – негативно впливав на весь процес здобуття вищої освіти.

У 1957 р. було значне зростання кількості студентів, яке досягло максимальної відмітки у 1959 р. завдяки приросту населення на початку 40-х р. Також, з 1959 р. все більше школярів продовжували навчання у школі, доки не отримували атестатів, які давали право вступу до університетських коледжів. Якщо у 30-х р. XX ст. їх кількість складала лише 30 %, то в середині 50-х р. – 70 %. Викладачі Університету запропонували ввести ще один додатковий рік навчання у школі, як підготовчий, для поступового переходу до університетської освіти [4: 32].

Студент-початківець стикався з новими умовами праці в закладах вищої освіти, де йому надавалася більша свобода у виборі навчальних дисциплін, ступені підготовки до занять, соціальному житті тощо. Навчання носило індивідуальний характер внаслідок нестачі викладачів і відсутності контролю за академічною успішністю, відвідуванням занять тощо. Головним завданням студента на початковому етапі ставала здатність сконцентруватися на власних зусиллях і самодисципліні, оскільки його подальші успіхи, значною мірою, залежали від уміння адаптуватися до незалежності без суворого контролю з боку педагогів. Як зауважив декан Кентерберійського коледжу, існуюча система була розрахована на обдаровану молодь, яка успішно закінчила старший шостий клас і мала ґрунтовні знання. А на студентів зі слабкою підготовкою не вистачало часу, що, в свою чергу, призводило до незадовільного складання ними іспитів [4: 12].

Науковці дослідили навчання на факультеті комерції у Веллінгтонському університетському коледжі у період з 1953 по 1959 р і зазначили, що студенту стаціонару потрібно було три роки, щоб закінчити навчання та здобути науковий ступінь, тоді як заочнику – від 3 до 26 років. У середньому цей показник становив вісім років. Ці дані пояснювали факт наявності значної кількості студентів, які не закінчували університетське навчання взагалі [7: 123-125].

Але більшість новозеландців надавали перевагу саме заочній формі навчання, оскільки вони мали можливість працювати і не вбачали переваг стаціонару. Жорстка позиція на користь повного "занурення" в університетське навчання висловлювалася педагогами вищої школи Нової Зеландії і тому для студентів-заочників науковці затвердили такі правила:

– заочна форма, ні за яких обставин, не могла прирівнюватися до стаціонару, оскільки заочники навчалися окремо від викладачів та співкурсників і не мали змоги постійно користуватися бібліотеками та іншими перевагами;

– політика університетів спрямовувалася на заохочення студентів навчатися на стаціонарі і лише окремих студентам, якщо їм не підходив жоден з навчальних курсів, дозволяли навчання заочно;

– якщо адміністрація надавала студенту право навчатися на заочному факультеті, тоді викладачі повинні були зробити все можливе, щоб створити йому належні умови для якісного та комфортного навчання, а саме: надати їм список літератури, творів, наукових джерел, можливість вільно користуватися бібліотекою та отримувати консультації стосовно особливостей навчання в університеті [4: 37].

Не лише держава отримувала переваги від висококваліфікованих громадян, а й випускники, здобувши якісну освіту, претендували на достойні посади у суспільстві. Тому урядовці постановили, що студенти або їх батьки повинні оплачувати освітні послуги, які надавалися вищими навчальними закладами. Якщо студенти знаходилися у скрутному фінансовому становищі, тоді адміністрація пропонувала їм позики, або рекомендувала заздальгідь робити власні заощадження і підкреслювала, що платня, яку сплачують студенти, складає лише малу частину загальних витрат на зарплату викладачам і закупівлю новітнього устаткування [4: 43]. Стипендії нараховувалися дітям батьків-інвалідів та місцевим аборигенам. Суму стипендій Комітет із державного фінансування університетської освіти переглядав кожні 3-4 роки і лише після консультацій із Асоціацією новозеландських студентів подавав уряду план змін до своїх розрахунків, враховуючи зауваження всіх зацікавлених сторін. Позику на навчання надавали студентам департаменти з охорони здоров'я, залізниця, пошта, телеграф та інші державні організації за умови їх подальшого працевлаштування в цих структурах [4: 45].

Станом на кінець 1959 р. більша половина студентів (близько восьми тис.) отримували стипендії або грант на навчання, які варто зазначити, лише частково покривали їх витрати. Але початковий вибір майбутньої професії досить часто був хибним. Тобто під час навчання студенти розуміли, що обрали спеціальність, яка їм буде нецікавою в майбутньому. Як результат, майбутні спеціалісти повинні були "купувати" власну свободу або працювати за направленням протягом встановленого терміну, а лише після цього отримували змогу мати професію, що відповідала їх справжньому покликанню. Тому урядовці вирішили спрямувати гранти на навчання не як засіб скеровування студентів в обмежене русло заздальгідь обраних сфер працевлаштування, а використовувати їх як засіб спонукання молодих людей

для вступу в університети на різні спеціальності для забезпечення державних потреб в усіх галузях економіки. Вища освіта не могла бути дешевою, оскільки відсутність потрібного фінансування негативно впливала на якість освіти і не задовольняла потреби суспільства, яке розвивалося швидкими темпами.

Тому Асоціація університетських викладачів Нової Зеландії (Association of University Teachers) запропонувала комітету Х. Перрі внести пропозиції щодо значного підвищення плати за навчання, яка становила третину від аналогічної суми в інших країнах і не змінювалась більше 20 років. Такий крок повинен був спонукати студентів належно ставитися до навчання, докладати більше зусиль і впливати на зменшення кількості слабких студентів шляхом їх відрахування. А позитивною рисою таких змін ставало збільшення фінансування університетів з недержавних джерел [4: 47].

У середині XX ст. виникла потреба у створенні Ради з національних наукових досліджень (National Scientific Research Council), яка координуватиме наукові дослідження державного рівня та стимулюватиме національний розвиток. Така рада повинна була вивчати наукові та технологічні потреби Нової Зеландії, інформувати суспільство щодо питань розвитку та використання сировини, підвищення соціального та економічного благополуччя нації. До її складу входили кращі спеціалісти промисловості, торгівлі, освіти, уряду, які охоплювали сфери здоров'я, економіки, інженерії, точних і технічних наук.

Кошти на проведення досліджень надходили з різних джерел: Комітету з університетських наукових досліджень (The University Research Committee), Ради з медичних досліджень (The Medical Research Committee), Департаменту з наукових та промислових досліджень (The Department of Scientific and Industrial Research), корпорації Карнегі (Carnegie Corporation) та приватних фондів. Проведення наукових досліджень також стимулювалося за допомогою щорічних державних надходжень. Якщо у 1946 р. вони становили десять тис. фунтів, то до кінця 1960-х років – 25 тис. фунтів. Однак тогочасне фінансування не задовольняло потреби закладів вищої освіти [5: 120]. Бюджет на розвиток університетської освіти був недостатнім і його уряд поступово планував збільшити до 100 тис. фунтів щорічно, починаючи з першого квітня 1960 р. Уряд залишався головним джерелом вкладання грошей в наукові дослідження і науковці пропонували виділити додаткові кошти, у розмірі до 150 тис. фунтів, на розвиток ядерної та медичної галузей [8: 15].

Система п'ятирічного фінансування університетів урядом працювала досить ефективно. Починаючи з кінця 60-х р. XX ст., вищі навчальні заклади зобов'язувалися не просити його збільшення і планувати свої витрати, спираючись на власні кошти. Урядове фінансування університетської освіти вираховувалося у чіткій пропорції, спираючись на кількість викладачів. Кожен факультет повинен був складатися із трьох професорів, п'яти доцентів, п'яти старших лекторів і трьох лекторів. Поступово уряд планував збільшення заробітної платні викладачам до рівня державних службовців [4: 57].

Після детального вивчення всіх документів та аналізу шкали, існуючої заробітної платні у Новій Зеландії та інших країнах Британської Співдружності націй (Commonwealth) було вирішено, що її значне підвищення є вкрай необхідним для ефективного функціонування університетів. Оскільки коледжі втрачали кваліфікованих викладачів швидше, ніж могли їх замінити. Усі країни співдружності націй прикладали зусилля для найму на роботу спеціалістів, а факт низької заробітної платні робив процес працевлаштування викладачів важким і неефективним. Урядовці не могли зупинити від'їзд висококваліфікованих фахівців за кордон. У 1959 р. Комітет з державного фінансування університетської освіти оприлюднив факти, що за останні три роки не менше, ніж 96 викладачів переїхали закордон, половина з них погодилася на посади без подальшого підвищення, за умов гідної зарплати. Недостатня кількість кваліфікованого персоналу призводила до найму на роботу менш досвідчених викладачів, що, у свою чергу, впливало на якість освіти загалом [4: 51]. Наслідками стали: велика кількість вакансій на всіх факультетах, високе педагогічне навантаження, недостатня кількість годин на консультації з викладачами на початковому етапі навчання.

У середині XX ст. було вирішено встановити базову заробітну платню незалежно від предмета викладання, оскільки раніше існувала спеціальна шкала окладів для спеціалістів медичних та стоматологічних шкіл. Викладачам цих факультетів пропонувалося доплачувати від 200 до 400 фунтів щорічно, оскільки до введення загальної шкали їх платня була значною вищою від інших факультетів [4: 53].

До 1955 р., кількість студентів залишалася відносно стабільною і тому, крім бюджетних коштів, університети не отримували інших державних надходжень. З кожним роком виникали додаткові витрати, які не покривалися урядовим фінансуванням, тому утворювався дефіцит. Протягом другого п'ятиріччя (1955-1960 р.) ситуація була незмінною і відчувався брак коштів, але лише протягом перших двох років. Починаючи з 1957 р. дохід від плати студентів за навчання почав стрімко зростати, на що вплинуло стрімке збільшення студентів-першокурсників. А оскільки державне фінансування університетів залежало від кількості студентів, то й кошторис вищих закладів освіти зріс на 36 500 фунтів на наступний академічний рік.

Однак, незважаючи навіть на такі зміни, дефіцит коштів у 1958 р. становив 91 тис. фунтів, а у 1959 р., спираючись на пропорцію викладач – студент та на загальну кількість студентів, які відвідували лекції, фінансовий дефіцит становив 143 тис. фунтів. Науковці та політики зробили висновок, що власне метод вирахування суми державного фінансування не виправдовував себе. У 1959 р. на кожного студента стаціонарної форми навчання уряд повинен був нараховувати 84 фунти, а в дійсності, спираючись на розрахунки, з 1954 р. давав лише 24 фунти.

Загальна сума витрат уряду на університетську освіту в третій п'ятиріччі становила 2 млн. 900 тис. фунтів щорічно (до 31 березня 1960 р). Додаткові кошти йшли на підвищену заробітну платню викладачам, закупівлю навчальної літератури, збільшення фінансування наукових досліджень. Порівняно з загальними доходами країни, які становили 1 млрд. фунтів щорічно, вони не були занадто високими. До 1965 р. пропонувалося збільшити витрати на освіту до 5 млн. фунтів.

Значна увага у середині ХХ ст. приділялася будівництву та функціонуванню бібліотек, оскільки вони виступали осередками знань і жоден вищий навчальний заклад не міг ефективно функціонувати, якщо студенти та викладачі не отримували вільного доступу до книг, газет, періодичних видань тощо. Спираючись на факт, що територіально Нова Зеландія є невеликою, то створення великих дослідницьких бібліотек при кожному університеті здавалося неможливим. Але кожен університет створив добре обладнані бібліотеки для поглибленого вивчення предметів. Цьому допомогли громадяни, які передавали приватні великі бібліотеки в користування університетам та іншим закладам освіти.

Бібліотеки Нової Зеландії, порівняно з наповненням бібліотек Великої Британії або США, були значно біднішими. Такий стан пояснювався відсутністю планування належного фінансування, окремих приміщень тощо. Комітет Х. Перрі поклав на Комітет з державного фінансування університетської освіти зобов'язання постачати повні збірники навчальної літератури для студентів-першокурсників, професійних шкіл, науковців, достатню кількість допоміжного матеріалу для викладачів, а також встановлювати контакти з бібліотеками різних університетів і коледжів, включити університетські бібліотеки до національної бібліотечної системи. Існувала необхідність набирати і підтримувати професійний персонал бібліотек у достатній кількості та належної кваліфікації [6: 229].

Питання про розформування Університету Нової Зеландії як унітарного закладу вищої освіти піднімалося вже багато разів, але під час роботи комітету Х. Перрі воно набуло значно ширшого масштабу. Університетські коледжі прагнули до автономії та права самостійно присуджувати наукові ступені.

1 січня 1958 р. закон "Про університетську освіту" набрав чинності. У ньому зазначалося, що беручи до уваги бажання кожного коледжу до автономії і кроки зроблені за останні роки в напрямі незалежного функціонування, їм надавався статус, переваги, повноваження, обов'язки університетів. Також в законі рекомендувалося:

- Обирати канцлера університету, який очолюватиме ВНЗ та виконуватиме обов'язки голови адміністрації. Його, строком на 3 роки, обиратиме рада із працівників університету, випускників, професорів та громадян, які зацікавлені в розвитку університетів і прагнуть зробити свій внесок.

- Обирати віце-канцлера, який виконуватиме функції канцлера за необхідності або його відсутності. Він не матиме лише права присуджувати наукові ступені. Віце-канцлера обиратимуть на один рік з правом бути переобраним.

- Віце-канцлер зобов'язаний контролювати навчальний процес, виконувати повноваження голови ради професорів.

- Вищим управлінським органом були "академічні ради", наділені повноваженнями в межах університету. Членів ради обирали на чотири роки з правом їх переобрання, але для забезпечення ротації два представники від кожної групи повинні були добровільно йти у відставку щорічно.

- Обов'язки всіх інших університетських органів повинні бути викладені у статуті вищого закладу освіти.

Законом, прийнятим у 1961 р., Університет Нової Зеландії було розформовано, його функції розділили між чотирма незалежними університетами. Вони набули статусу національних університетів: Отагський (the University of Otago), Кентерберійський (the University of Canterbury), Оклендський (the University of Auckland), Веллінгтонський (the Victoria University of Wellington) [4: 125]. Після розформування Університету Оклендський та Отагський університети обрали сенат – вищий управлінський орган, а інші два в цій якості використали раду професорів, яка залишилася у спадок від коледжів.

Унітарний Університет Нової Зеландії припинив свою роботу, щоб надати можливість автономним університетам розвиватися та впливати на життя суспільства. Останнє слово виголосив перший історик УНЗ Дж. Біглхолоу. Він зазначив, що три основні функції будь-якого університету полягають у збереженні та накопичуванні знань, передачі їх студентам і їх поглибленні за допомогою проведення наукових досліджень. Учений наголосив, що УНЗ ніколи не виконував жодної з цих функцій – він лише проводив іспити та присуджував наукові ступені, а точніше лише видавав дипломи, в яких засвідчувався факт їх отримання. Згодом УНЗ навіть припинив проведення іспитів і поклав ці обов'язки на складові підрозділи. Після розпаду унітарного вищого навчального закладу окремі університети отримали незалежність, право присуджувати наукові ступені, навчати, екзамнувати, проводити наукові дослідження тощо.

Висновки. Відповідно до поставлених завдань роботи можна зробити такі висновки:

- У другій половині ХХ ст. вища освіта Нової Зеландії зіткнулась із проблемою якості підготовки випускників, проблемою фінансування та ефективністю діяльності системи адміністрування.

- Підсумком роботи комітету Х. Перрі стало збільшення фінансування університетської освіти, яке було закріплено рішенням уряду у березні 1960 р. Головним досягненням його роботи було виявлення невідповідностей у системі університетської освіти, починаючи від навчальної діяльності і закінчуючи

адмініструванням і фінансуванням. Сенат Університету і академічні ради (Academic Board) позитивно оцінили звіт Х. Перрі. Законом від 1961 р. Комітет з державного фінансування університетської освіти став центральним координуючим органом університетської ланки освіти. Були затверджені функції та повноваження приймальних комісій, комітету з наукових досліджень та підкомітету КДФУО відповідального за навчальні програми. Реформування університетської ланки освіти полягало в реструктуризації Університету Нової Зеландії та започаткуванні роботи незалежних університетів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Александров А. О сущности университета / А. Александров // Вестник высшей школы. – 1990. – № 5. – С. 8–12.
2. Волков О. Реформування освіти : європейський аспект / О. Волков // Шлях освіти. – 1996. – № 1. – С. 2–4.
3. Калашнікова С. А. Управління державним сектором вищої освіти США : дис. ... канд. наук з держ. управління : 25.00.05 / Калашнікова Світлана Андріївна. – К., 2000. – 225 с.
4. Parry H. Report of the Committee on New Zealand Universities / Parry H., Andrew G., Harman R. ; [ed. by R. E. Owen]. – Wellington, New Zealand, 1960. – 130 p.
5. Malcolm W. Crisis of identity? The mission and management of Universities in New Zealand / W. Malcolm, N. Tarling. – Dunmore Publishing Ltd., 2007. – 256 p.
6. Parton H. The University of New Zealand / H. Parton. – Auckland University Press, 1979. – 277 p.
7. Barrowman R. Victoria University of Wellington 1899-1999 / R. Barrowman. – Victoria University Press, 1999. – 329 p.
8. Beaglehole J. C. The University and the Community / J. C. Beaglehole. – Wellington, Victoria University College, 1946. – 302 p.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Aleksandrov A. O sushchnosti universiteta [On the Essence of University] / A. Aleksandrov // Vestnik vysshei shkoly [High School Journal]. – 1990. – № 5. – S. 8–12.
2. Volkov O. Reformuvannia osvity : evropeiskii aspekt [Education Reformation : European Aspect] / O. Volkov // Shliakh osvity [Education Way]. – 1996. – № 1. – S. 2–4.
3. Kalashnikova S. A. Upravlinnia derzhavnym sektorom vyshchoi osvity SSHA [The USA High Education State Sector Management] : dys. ... kand. nauk z derzh. upravlinnia : 25.00.05 / Kalashnikova Svitlana Andriivna. – K., 2000. – 225 s.
4. Parry H. Report of the Committee on New Zealand Universities / Parry H., Andrew G., Harman R. ; [ed. by R. E. Owen]. – Wellington, New Zealand, 1960. – 130 p.
5. Malcolm W. Crisis of identity? The mission and management of Universities in New Zealand / W. Malcolm, N. Tarling. – Dunmore Publishing Ltd., 2007. – 256 p.
6. Parton H. The University of New Zealand / H. Parton. – Auckland University Press, 1979. – 277 p.
7. Barrowman R. Victoria University of Wellington 1899-1999 / R. Barrowman. – Victoria University Press, 1999. – 329 p.
8. Beaglehole J. C. The University and the Community / J. C. Beaglehole. – Wellington, Victoria University College, 1946. – 302 p.

Матеріал надійшов до редакції 02.04. 2012 р.

Ставцева В. Ф. Реорганизация унитарного Университета Новой Зеландии в начале 70-х годов XX столетия.

В статье рассматриваются главные аспекты реформирования университетского звена образования Новой Зеландии под влиянием работы комитета британского ученого Х. Перри в начале 70-х годов XX столетия. Изучается отношение граждан государства к университетскому образованию, его влияние на последующее устройство на работу выпускников и их роль в обществе. Указываются все аспекты университетского образования и перечисляются нововведения, предложенные Х. Перри, которые Правительство реализовало в полном объеме. Анализируются последние годы работы унитарного Университета Новой Зеландии и описываются изменения, которые случились после его расформирования во всей системе университетского образования.

Stavtseva V. F. Reorganization of the New Zealand Unitary University at the Beginning of the 70th in the XX Century.

The article considers the main reforming aspects of university education under the influence of the British scientist H. Parry at the beginning of the 70th in the XX century. The opinion of citizens on the university education and its influence on the graduates' future employment and their role in the society are researched. All the aspects of the university education and all innovations proposed by the scientist-legislator H. Parry that the government has decided to implement are enumerated. The last years of the New Zealand unitary university and all the changes in the system of university education, happened after its dissolution, are investigated in details.